

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2010. január 28.*

A C-333/08. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt

a Bírósághoz 2008. július 18-án

az **Európai Bizottság** (képviseli: B. Stromsky, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Francia Köztársaság** (képviselik: G. de Bergues és R. Loosli-Surrans, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: francia.

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: J. N. Cunha Rodrigues, a második tanács elnöke a harmadik tanács elnökeként eljárva, P. Lindh, A. Rosas, A. Ó Caoimh (előadó) és A. Arabadjiev bírák,

főtanácsnok: J. Mazák,
hivatalvezető: R. Grass,

a főtanácsnok indítványának a 2009. szeptember 8-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Keresetlevelével az Európai Közösségek Bizottság annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy Francia Köztársaság – mivel a technológiai segédanyagok (a továbbiakban: TS) és azon élelmiszerek esetében, amelyeknek az előállításához más tagállamokból származó, ott jogszerűen előállított és/vagy forgalmazott TS-eket használtak fel, olyan előzetes engedélyeztetési rendszert írt elő, amely nem tartja tiszteletben az arányosság elvét – nem teljesítette az EK 28. cikkből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

- 2 A TS-ek olyan anyagok, amelyek élelmiszer feldolgozási vagy előállítási eljárása során lépnek közbe, és amelyek célja meghatározott technikai hatás ezen eljárás során történő elérése.
- 3 Bár a közösségi jog harmonizálja a TS-ek bizonyos kategóriáit, ez utóbbiak nem képezik közösségi szintű horizontális harmonizáció tárgyát, így általában a tagállamok az EK-Szerződés szabályainak a tiszteletben tartása mellett továbbra is szabadon szabályozhatják a TS-ek felhasználását.

A 89/107 irányelv

- 4 Az emberi fogyasztásra szánt élelmiszerekben felhasználásra engedélyezett élelmiszer-adalékanyagokra vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1989. december 21-i 89/107/EGK tanácsi irányelv (HL L 40., 27. o.; magyar nyelvű kiadás 13. fejezet, 9. kötet, 311. o.) 1. cikke (3) bekezdésének a) pontja a TS-eket egy lábjegyzetben a következőképpen határozza meg: „olyan anyag, amelyet élelmiszer összetevőjeként önmagában nem fogyasztanak, és a nyersanyagok, az élelmiszerek vagy azok összetevőinek feldolgozása során használnak egy bizonyos technológiai cél – a kezelés vagy a feldolgozás során történő – elérése érdekében, ami a maradékok véletlenszerű vagy technológiailag elkerülhetetlen jelenlétét eredményezheti a késztermékben, feltéve, hogy ezek a maradékok nem jelentenek semmiféle egészségügyi veszélyt és a késztermékre semmilyen technológiai hatásuk nincs”.

- 5 A 89/107 irányelv ugyanezen rendelkezéséből kitűnik, hogy a TS nem tartozik ennek hatálya alá.

A 98/34 irányelv

- 6 A műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 204., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 20. kötet, 337. o.) 8. cikke a következőket írja elő:

„(1) A 10. cikkre is figyelemmel a tagállamok azonnal közölnek a Bizottsággal minden műszakiszabály-tervezetet, kivéve ha az csak egy nemzetközi vagy európai szabvány teljes szövegét ülteti át, ebben az esetben a megfelelő szabványra történő hivatkozás is elegendő; a Bizottságot egy közleményben a szabály elfogadása szükségességének indokairól is tájékoztatni kell, amennyiben ezek nem derülnek ki már a tervezetből is.

[...]

Ha a tervezet – a közegészségügyre vagy a fogyasztók illetve a környezet védelmére tekintettel – különösen egy kémiai anyag, készítmény vagy termék értékesítését vagy használatát kívánja korlátozni, a tagállamok átadják a szóban forgó anyag, készítmény vagy termék, valamint az ismert és létező helyettesítő anyagok valamennyi lényeges adatára vonatkozó összesítést vagy tájékoztatást, ha ilyen létezik, és közlik az intézkedésnek a közegészségügyre és a fogyasztók, illetve a környezet védelmére gyakorolt várható hatásait, a kémiai anyagok kockázatbecslésére vonatkozó általános elveknek megfelelően elvégzett kockázatelemzéssel együtt [...].

[...]

(2) A Bizottság és a tagállamok észrevételeket tehetnek a műszakiszabály-tervezetet benyújtó tagállamnak; a tagállamnak az ilyen észrevételeket a legnagyobb mértékben figyelembe kell vennie a műszaki szabály későbbi kidolgozása során.

[...]”

A 2000/13 irányelv

- 7 Az élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 109., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 5. kötet, 75. o.) 3. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az ugyanezen irányelv 4–17. cikkének megfelelően és az azokban foglalt kivételek függvényében az élelmiszerek címkézése tartalmaz bizonyos kötelező adatokat, beleértve az összetevők listáját.
- 8 A 2000/13 irányelv 6. cikke (4) bekezdése c) pontjának ii. alpontja alapján nem tekintendők összetevőknek a TS-ként használt adalékanyagok.

9 A 2000/13 irányelv 18. cikke a következőképpen szól:

„(1) A tagállamok nem tilthatják bizonyos élelmiszerek vagy általában az élelmiszerek címkézését és kiszerezését szabályozó nem harmonizált nemzeti rendelkezések alapján olyan élelmiszerek forgalmazását, amelyek megfelelnek az ezen irányelvben megállapított szabályoknak.

(2) Az (1) bekezdést nem kell alkalmazni az alábbi indokok miatt nem harmonizált nemzeti rendelkezésekre:

– közegészség védelme,

[...]”

A 178/2002/EK rendelet

10 Az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról

pításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 31., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 6. kötet 463. o.) (3) preambulumbekzdése a következéppen szól:

„Az élelmiszerek és takarmányok Közösségen belüli szabad mozgása csak úgy érhető el, ha a tagállamok élelmiszer- és takarmánybiztonsági követelményei között nincs jelentős különbség.”

11 A 178/2002 rendelet 1. cikkének megfelelően ez utóbbi megteremti az emberi egészség magas szintű védelmének és az élelmiszerekkel összefüggő fogyasztói érdekvédelem biztosítékának alapját, figyelembe véve az élelmiszerkínálat sokszínűségét, beleértve a hagyományos termékeket, miközben biztosítja a belső piac hatékony működését. A rendelet rögzíti az egységes alapelveket és kötelezettségeket, a szilárd tudományos alapok megteremtésének előfeltételeit, a hatékony szervezeti megoldásokat, valamint az élelmiszer- és takarmánybiztonság ügyében a döntési folyamatot segítő eljárásokat.

12 A 178/2002 rendelet „Általános célok” című 5. cikke a következéppen rendelkezik:

„(1) Az élelmiszerjognak az emberi élet és egészség magas szintű védelmének és a fogyasztói érdekek védelmének egy vagy több általános célját kell szolgálnia, beleértve az élelmiszerkereskedelem tisztességes gyakorlatának érvényesítését; ennek során lehetőség szerint tekintettel kell lenni az állatok egészségének védelmére, az állatok, valamint a növények és a környezet védelmére.

(2) Az élelmiszerjog célja, hogy a Közösség területén megvalósuljon az e fejezetben megállapított általános elvekkel és követelményekkel összhangban előállított vagy forgalmazott élelmiszerek és takarmányok szabad mozgása.

[...]”

13 A 178/2002 rendelet „Kockázatelemzés” című 6. cikke a következőképpen szól:

„(1) Az emberi élet és egészség magas szintű védelmére vonatkozó általános célkitűzés megvalósítása érdekében az élelmiszerjognak a kockázatelemzésre kell támaszkodnia, kivéve ha a körülmények és az intézkedés jellege miatt a kockázatelemzés nem alkalmazható.

(2) A kockázatértékelést a rendelkezésre álló tudományos eredmények alapján, független, tárgyilagos és átlátható módon kell elvégezni.

(3) A kockázatkezelés az élelmiszerjog általános céljainak az 5. cikkben meghatározott megvalósítása érdekében figyelembe veszi a kockázatértékelés eredményeit, különös tekintettel az [Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság] véleményére [...], a mérlegelés tárgyát képező ügyre vonatkozó egyéb tényezőket, valamint – a 7. cikk (1) bekezdésében említett feltételek fennállása esetén – az elővigyázatosság elvét.”

- 14 A 178/2002 rendelet „Az elővigyázatosság elve” című 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Azokban az esetekben, ahol a rendelkezésre álló információk értékelését követően bebizonyosodik az egészségkárosító hatások lehetősége, de a helyzet tudományos megítélése még bizonytalan, egy átfogóbb kockázatértékeléshez szükséges további tudományos információk összegyűjtéséig a Közösség területén előírt magas szintű egészségvédelem megvalósítása érdekében ideiglenes kockázatkezelési intézkedéseket lehet bevezetni.

(2) Az (1) bekezdés alapján bevezetett intézkedések arányosak, és csak annyiban korlátozzák a kereskedelmet, amennyiben ez a Közösség területén előírt magas szintű egészségvédelem megvalósításához feltétlenül szükséges; az intézkedések bevezetésénél tekintettel kell lenni a szakmai és gazdasági megvalósíthatóságra és a vonatkozó ügyben az egyéb megfelelő tényezőkre. Az intézkedéseket ésszerű időn belül felül kell vizsgálni; ezt az időtartamot az életet vagy egészséget veszélyeztető kockázati tényezők, valamint a tudományos megítélés körüli bizonytalanság tisztázásához és egy átfogóbb kockázatértékelés elkészítéséhez szükséges tudományos információk jellegétől függően kell meghatározni.”

- 15 A 178/2002 rendelet „Élelmiszerbiztonsági követelmények” című 14. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Nem biztonságos élelmiszer nem hozható forgalomba.

(2) Az élelmiszer akkor nem biztonságos, ha:

a) az egészségre ártalmas;

b) emberi fogyasztásra alkalmatlan.

[...]

(7) A Közösség meghatározott élelmiszerbiztonsági követelményeinek megfelelő élelmiszer a Közösség rendelkezéseiben rögzített követelmények tekintetében biztonságosnak minősül.

[...]

(9) Amennyiben nincsenek erre vonatkozó közösségi rendelkezések, egy élelmiszer akkor tekinthető biztonságosnak, ha megfelel az élelmiszer forgalmazása szerinti tagállam élelmiszerjoga meghatározott rendelkezéseinek, ha az ilyen rendelkezések meghozatala és alkalmazása nem sérti a Szerződést, különös tekintettel a 28. és 30. cikkekre.”

A nemzeti szabályozás

Az 1912. évi rendelet

¹⁶ Az áruértékesítés során elkövetett csalás és az élelmiszer-hamisítás elleni küzdelemről szóló, 1905. augusztus 1-jei törvény végrehajtásának közigazgatási szabályozásáról

szóló, több alkalommal módosított 1912. április 15-i rendelet (a továbbiakban: 1912. évi rendelet) 1. cikke értelmében:

„Tilos bármely emberi fogyasztásra szánt áru és élelmiszer eladási célból történő birtoklása, eladási ajánlata vagy eladása, amennyiben azoktól eltérő vegyi anyagot adtak hozzájuk, mint amely vegyi anyagok alkalmazását a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium, a Gazdasági és Pénzügyi Minisztérium, az Ipari és Tudományos Fejlesztési Minisztérium és a Közegészségügyi Minisztérium által a Conseil supérieur d'hygiène publique de France (CSHPF) (Franciaország legfelsőbb közegészségügyi tanácsa) és a Nemzeti Orvosi Akadémia véleményét követően egyetértésben hozott határozatokkal jogszerűnek nyilvánították.”

17 A CSHPF az Egészségügyi Minisztérium alatt működő tudományos és műszaki szakértői hatóság.

18 Az 1912. évi rendelet 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Tilos továbbá az emberi fogyasztásra szánt áruk és élelmiszerek előállítása során akár átmenetileg is azoktól eltérő vegyi anyagokat felhasználni, mint amelyeknek az alkalmazását a fenti 1. cikkben előírt formában hozott határozatokkal jogszerűnek nyilvánították.”

19 Az 1912. évi rendelet alkalmazásában számos, olyan feltételeket meghatározó határozatot hoztak, amelyek mellett a TS-eket az előállítási folyamatban fel lehet használni.

- 20 E határozatok általában meghatározzák az engedélyezett anyagot, valamint a felhasználást, és azt az élelmiszert, amely esetében azt engedélyezték. Pontosítják a tisztasági kritériumokat és más olyan jellegzetességeket, amelyeknek a TS-eknek meg kell felelniük, és az érintett TS-ek előállítási folyamatban való alkalmazásának feltételein kívül rögzítik a végső élelmiszerben felhasznált TS-ek maximális maradékanyag-tartalmát.
- 21 E határozatok közül csak négy, vagyis az édességgyártásban felhasználható TS-ek jegyzékét rögzítő 1989. február 6-i határozat, a β -cyclodextrin TS-ként való alkalmazásáról szóló, 1993. március 24-i határozat, az emberi fogyasztásra szánt élelmiszerekben felhasznált különböző TS-ek alkalmazásáról szóló, 1995. február 23-i határozat, valamint a burgonya és gomba mosásához használt habzástgátló anyag alkalmazásáról szóló, 1995. március 9-i határozat tartalmaz kölcsönös elismerési záradékot.

A 2001. évi rendelet

- 22 Az emberi fogyasztásra szánt élelmiszerek előállítása során alkalmazható TS-ekről szóló, 2001. július 31-i 2001-725. sz. rendelet (a JORF 2001. augusztus 5-i száma, a továbbiakban: 2001. évi rendelet) 1. cikkének első bekezdése a TS-eket olyan anyagként határozza meg, „amelyet élelmiszer összetevőjeként önmagában nem fogyasztanak, és a nyersanyagok, az élelmiszerek vagy azok összetevőinek feldolgozása során tudatosan használnak egy bizonyos technológiai célnak a kezelés vagy a feldolgozás során történő elérése érdekében, ami ezen anyag vagy származékai maradékainak a véletlenszerű vagy technológiailag elkerülhetetlen jelenlétét eredményezheti a késztermékben, feltéve, hogy ezek a maradékok nem jelentenek semmiféle egészségügyi veszélyt, és a késztermékre semmilyen technológiai hatásuk nincs.”

23 Az említett rendelet 1. cikkének második albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A jelen rendelet rendelkezései a jelen rendelet mellékletében felsorolt kategóriákban szereplő, az emberi fogyasztásra szánt élelmiszerek előállítása során felhasznált vagy felhasználni kívánt [TS-ekre] alkalmazandók.

Nem alkalmazandók a következőkre:

- 1° Az élelmiszer-adalékanyagok, aromák, vitaminok és más adaléktápanyagok előállításában felhasznált [TS-ek];
- 2° A természetes ásványi anyagok vagy források vizének kezelési műveletei során felhasznált anyagok, amennyiben e műveletek megelőzik e vizeknek az 1989. június 6-i rendelettel rögzített árumegnevezés alatt történő forgalomba hozatalát [...];
- 3° Az emberi fogyasztásra szánt víz feljavítási módszereinek a végrehajtása során felhasznált anyagok, amennyiben e módszereket a közegészségügyi törvénykönyv L. 1321-4. cikkén alapuló rendeleti rendelkezések alkalmazásában rögzítették.”

24 A 2001. évi rendelet 2. cikke a következőképpen szól:

„A fogyasztóvédelemi, mezőgazdasági, egészségügyi és iparügyi minisztereknek az Agence française de sécurité sanitaire des aliments (Francia Élelmiszerbiztonsági Ügynökség) [a továbbiakban: AFSSA] véleményét követően hozott határozata rögzíti a jelen rendelet mellékletében említett kategóriák esetében a következőket:

- 1° Azon [TS-ek] jegyzékét, amelyeknek a felhasználása engedélyezett és adott esetben azok alkalmazásának feltételeit, valamint az elfogadható maradékanyag-határértéket;
- 2° Azon tisztasági kritériumokat, amelyeknek meg kell felelniük;
- 3° A hordozó- vagy oldóanyagként felhasznált anyagokra vonatkozó szabályokat.

A [TS-eket] a helyes higiéniai és előállítási gyakorlat tiszteletben tartásával kell felhasználni, különösen abban az esetben, ha a jelen cikkben előírt határozat semmiféle alkalmazási feltételt sem szab;

A felhasznált [TS-ek] adagja nem haladhatja meg a kívánt hatás eléréséhez és a fogyasztók megtevesztésének az elkerüléséhez szigorúan szükséges mennyiséget.

Annak a megállapításához szükséges elemeket, hogy az anyagokat a helyes előállítási gyakorlat tiszteletben tartásával használták-e fel, a gyártóknak az ellenőrzéssel megbízott személyek rendelkezésére kell bocsátaniuk.”

25 A közegészségügyi törvénykönyv L. 1323-1. cikkéből kitűnik, hogy az AFSSA egy, a Mezőgazdasági, Fogyasztóvédelmi és Egészségügyi minisztérium alá tartozó állami közintézmény.

26 A 2001. évi rendelet 3. cikke a következőket írja elő:

„A 2. cikkben előírt határozat rendelkezéseinek a módosítására vagy kiegészítésére irányuló kérelmet bármely természetes vagy jogi személy benyújthat. Azt a Versenyügyi, Fogyasztóvédelmi és Csaláselleni Főigazgatóság (Direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes) részére címezik a vizsgálatához szükséges összes irattal együtt az [AFSSA] részére történő továbbítás céljából.

A fogyasztóvédelmi, mezőgazdasági, egészségügyi és iparügyi miniszterek határozata megállapítja az iratok összetételére vonatkozó szabályokat.

Amint az iratok hiánytalanok, a Versenyügyi, Fogyasztóvédelmi és Csaláselleni Főigazgatóság igazolja azok átvételét, és biztosítja azoknak az [AFSSA] részére történő továbbítását. Az ügynökségnek a kérelem beérkezését követő négy hónapos határidőn belül kell állást foglalnia.

A Versenyügyi, Fogyasztóvédelmi és Csaláselleni Főigazgatóság közli a kérelmezővel az ügynökség állásfoglalását, valamint a minisztérium által az ezen állásfoglalást követően hozott, indokolással ellátott határozatot. Ezen értesítés az állásfoglalás elfogadását követő egy hónapon belül történik.”

27 Ugyanezen rendelet 4. cikkének megfelelően:

„A 2. cikkben előírt határozatot a [TS]-ek esetleges toxicitására vonatkozó új információknak megfelelően naprakésszé teszik különösen a Franciaország közösségi kötelezettségvállalásainak a teljesítése, valamint az [AFSSA] által megfogalmazott javaslatoknak való megfelelés érdekében.”

28 A 2001. évi rendelet 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Tilos a következők birtoklása, eladás céljából történő bemutatása, eladási ajánlata, eladása vagy ingyenes osztása:

1° Emberi fogyasztásra szánt élelmiszerek, amelyek készítéséhez olyan [TS-eket] használtak fel, amelyek nem felelnek meg a 2. cikk rendelkezéseinek vagy a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló, 1998. február 16-i 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetéséről szóló, 2004. február 26-i 2004-187. sz. rendelet rendelkezéseinek;

2° Azon [TS-ek], amelyek nem felelnek meg a 2. vagy 5. cikk rendelkezéseinek vagy a 98/8 [...] irányelv átültetéséről szóló, 2004. február 26-i 2004-187. sz. rendelet rendelkezéseinek;

E rendelkezések azonban nem képezik a következők szabad mozgása elvének az akadályát:

- a) a jelen cikk 1. pontjában említett azon élelmiszerek, amelyek az Európai Közösség más tagállamaiból vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás más szerződő tagállamaiból származnak, amennyiben e tagállamok felállítottak egy, a [TS-ek] alkalmazásán keresztül felmerülő kockázatot értékelő olyan módszert, amely lehetővé teszi a jelen rendeletben garantált biztonsági szinttel megegyező szint biztosítását;

- b) az Európai Közösség más tagállamaiból vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás más szerződő tagállamaiból származó [TS-ek], amelyek a 2. cikkben előírt határozatban rögzítettől eltérő tisztasági kritériumoknak felelnek meg, amennyiben e kritériumokat e tagállamok valamelyikében állapították meg, vagy ezen országok valamelyikében az illetékes szerv által nyújtott kedvező és hivatalosan kihirdetett állásfoglalás tárgyát képezték.”

29 A 2001. évi rendelet 7. cikke alapján:

„[A] jelen rendelet rendelkezései a fenti 2. cikkben előírt határozat kihirdetésének az időpontjától lépnek hatályba. A [TS-ek] forgalomba hozataláért felelős személyek egy, ugyanezen határozat kihirdetésétől számított hat hónapos határidővel rendelkeznek a fenti 5. cikk előírásainak történő megfelelés céljából.”

30 A 2001. évi rendelet melléklete felsorolja a hatálya alá tartozó TS-kategóriákat. Ebben habzástólóról, katalizátorokról, a derítőanyagokról/szűrési segítőanyagokról, színtelenítő anyagok, mosó-, szőrtelenítő/tisztítóanyagokról, kopasztáshoz és epiláláshoz használt anyagokról, ioncserélő gyantákról, érintkező fagyasztóközegekről, hűtőközegekről, szárítóanyagokról/csomósodástólóról, enzimekről, acidifikációs, alkalizációs

és semlegesítő anyagokról, formaleválasztó anyagokról, pelyhesítő szerekről és oltóanyagokról, biocidekről, vízkőmentesítő szerekről, extrakciós oldószerekről és egy „Egyéb” című kategóriáról van szó.

A 2006. október 19-i miniszteri határozat

31 A Bizottságot és a tagállamokat 2005. október 5-én a 98/34 irányelv 8. cikke alapján egy miniszteri határozattervezetről értesítették.

32 Az iratokból kitűnik, hogy e határozattervezet nem képezte bizottsági észrevételek tárgyát, azonban Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága és a Dán Köztársaság ezzel kapcsolatban részletes véleményt adott ki.

33 A TS-ek bizonyos élelmiszerek előállításán történő felhasználásáról szóló, 2006. október 19-i határozat (a JORF 2006. december 2-i száma) hatályon kívül helyezte az 1912. évi rendelet alkalmazásában hozott határozatok rendelkezéseit.

34 E határozat a mellékletében tartalmazza azon TS-ek jegyzékét, amelyek Franciaországban történő felhasználását engedélyezik. A határozat előírja az említett TS-ek alkalmazásának feltételeit, az engedélyezett maximális maradékanyag-adagokat és az alkalmazandó tisztasági kritériumokat.

A vállalkozásoknak szóló közlemény

35 A francia hatóságok 2002. január 19-én kihirdettek egy, az élelmiszerágazatban működő vállalkozások részére címzett közleményt (a JORF 2002. január 19-i száma, 1234. o., a továbbiakban: vállalkozásoknak szóló közlemény).

36 E vállalkozásoknak szóló közlemény a következőket írja elő:

„A [2001. évi rendelet] 7. cikke arról rendelkezik, hogy »a jelen rendelet rendelkezései a fenti 2. cikkben előírt határozat kihirdetésének az időpontjától lépnek hatályba«. [...]

Azonban nincs akadálya annak, hogy a jelen közlemény kihirdetésének az időpontjától számítva alkalmazzák a fent említett [2001. évi rendeletnek] az iratok benyújtására (3. cikk) és a szabad mozgás elvére (6. cikk) vonatkozó rendelkezéseit.”

A pert megelőző eljárás

37 Az 1996. július 3-án kelt első felszólító levelet és az 1998. március 27-én kelt indokolással ellátott véleményt követően a Bizottság 2005. október 12-én egy kiegészítő felszólító levelet küldött a Francia Köztársaságnak, amely megsemmisítette a korábbi felszólító levelet és indokolással ellátott véleményt, és azok helyébe lépett.

38 E levélben a Bizottság úgy vélte, hogy a francia szabályozás – mind az 1912. évi rendelet, mind a 2001. évi rendelet – ellentétes az EK 28. cikkel, mivel egy előzetes engedélyeztetési rendszert vezet be a TS-ek és az élelmiszerek esetében, amennyiben

azok előállításához más tagállamokból származó, az utóbbiakban jogszerűen előállított és/vagy forgalmazott TS-eket alkalmaznak, és másodlagosan mivel elmulasztott felállítani egy, a TS-ek alkalmazása engedélyének a megszerzéséhez szükséges, kielégítően egyértelmű, könnyen hozzáférhető, átlátható és a jogbiztonság követelményét kielégítő eljárást.

39 Ami a 2001. évi rendeletet illeti, a Bizottság azon a véleményen volt, hogy miniszteri határozat elfogadásának hiányában e rendelet még mindig nem lépett hatályba. A Bizottság a vállalkozásoknak szóló közleménnyel kapcsolatban fenntartja, hogy mivel ez utóbbi nem kötelező jellegű, nem nyújt a gazdasági szereplők számára szükséges jogbiztonságot.

40 A keresetlevélből és a kiegészítő felszólító levélből kitűnik, hogy ez utóbbit a Francia Köztársaság és a Bizottság között folyó, a francia szabályozás meg nem valósult módosítására és a Bizottság új megjegyzéseire vonatkozó sűrű levélváltásból adódóan küldték az első felszólító levél elküldése óta eltelt idő alatt.

41 A kiegészítő felszólító levélre adandó válasz határidejének a meghosszabbítását követően a Francia Köztársaság arra a 2006. február 16-i levélben válaszolt. Továbbította a Bizottságnak az 1912. évi rendelet alkalmazásában hozott összes határozatát, és emlékeztetett arra, hogy alapvetően az az oka a kölcsönös elismerést biztosító rendelkező rész hiányának, hogy megkezdtek az említett rendeletnek a 2001. évi rendelet elfogadásához vezető módosítását. A Francia Köztársaság nyomatékosította azt, hogy a vállalkozásoknak szóló közlemény attól kezdve gyakorlatilag lehetővé tette a szabad mozgás elvének a megvalósulását még akkor is, ha a 2001. évi rendeletben előírt miniszteri határozatot még nem fogadták el.

42 Azon új nemzeti szabályozással kapcsolatban, amelynek a TS-ek jövőbeli alkalmazását kell szabályoznia, a Francia Köztársaság megerősítette, hogy szándékában áll a 2001. évi rendelet alapján a lehető legrövidebb időn belül elfogadni ezt a határozatot, igazolni

próbálta a TS-ek előzetes engedélyezési rendszerét, és javasolta az említett 2001. évi rendeletben szereplő kölcsönös elismerési záradék megfogalmazásának a módosítását.

- 43 A 2006. július 4-i levéllel a Bizottság e tagállamnak egy kiegészítő indokolással ellátott véleményt címzett.
- 44 A 2006. szeptember 8-i levélben a Francia Köztársaság válaszolt a kiegészítő indokolással ellátott véleményre, jelezve, hogy megkezdte a 2001. évi rendeletet végrehajtó határozat aláírási eljárását. Emlékeztetve arra, hogy a TS-ek bizonyos kategóriáit közösségi szinten szabályozzák, vagy azok közösségi szintű harmonizáció alatt állnak, a Francia Köztársaság azzal érvel, hogy igazolt a TS-ek előzetes engedélyezési rendszerének a fennállása. A Bizottság figyelmét különösen arra a kockázatra hívta fel, amelyet a TS-ek biocidként vagy tisztítószerként növényi eredetű termékekben történő alkalmazása és a habzástgátlók bizonyos feltételek mellett történő alkalmazása jelent. A kölcsönös elismerési záradékkal kapcsolatban a Francia Köztársaság jelezte, hogy átgondolja a 2001. évi rendelet vonatkozó rendelkezése módosításának a kérdését, hogy válaszolhasson a Bizottság érveire.
- 45 Mivel nem tartotta kielégítőnek e tagállam válaszát, a Bizottság a jelen kereset benyújtása mellett döntött.

A keresetről

- 46 Keresetlelevelében a Bizottság lényegében három panaszt említ a szóban forgó szabályozással szemben, vagyis elsőként az áruk szabad mozgásának az e szabályozással előírt előzetes engedélyezési rendszer általi akadályra esetében a közegészség védelmének a célkitűzésére alapított igazolás hiányát, másodsor és másodlagosan, ami a 2001. évi rendeletet illeti, az EK 28. cikknek az e rendelet által teremtett

jogbizonytalanságból adódó akadályát, és harmadszor a TS-eknek az engedélyezett TS-ek nemzeti jegyzékbe történő felvételére vonatkozó egyszerűsített eljárások hiányát.

A kereset hatályára vonatkozó előzetes észrevételek

- 47 Pontosítani kell egyrészt azt, hogy a Bizottság az EK 28. cikk megsértésére vonatkozó keresete valamennyi TS-re vonatkozik azok kivételével, amelyek esetében közösségi szintű harmonizációs intézkedések állnak fenn.
- 48 Másrészt még ha a Bizottság keresetének a tárgyát úgy is írják le, mint amely általában a francia szabályozásra irányul, a pert megelőző eljárásból, valamint a kereset indoklásából következik, hogy a kereset az 1912. évi rendeletben és a 2001. évi rendeletben előírt két előzetes engedélyezési rendszerre irányul.
- 49 A 2001. évi rendeletre tekintettel, amint az iratokból kiderül, a Bizottság és a Francia Köztársaság véleménye eltér azon kérdést illetően, hogy a vállalkozásoknak szóló közlemény már és különösen az indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor lehetővé tette-e a szabad mozgás 2001. évi rendeletben előírt elvének a megvalósulását, mivel az említett rendelet 2. cikkében előírt miniszteri határozatot ezen időpontig még nem fogadták el. E tagállam szerint a vállalkozásoknak szóló közlemény az említett határidő lejártakor lehetővé tette az említett elv és a 2001. évi rendelet 3. és 6. cikkének az alkalmazását.
- 50 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Bírósághoz a vállalkozásoknak szóló közlemény jogi hatása és hatálya tárgyában továbbított információk alapján és figyelembe véve a 2001. évi rendeletnek a szövegét magát, az említett közleményt nem lehet úgy tekinteni, hogy az kompenzálja az említett rendelet 2. cikkében előírt miniszteri

határozat elfogadásának a hiányát, lehetővé téve különösen a 2001. évi rendelet 3. és 6. cikkének a hatályba lépését és az 1912. évi rendelet végleges helyettesítését.

- 51 Először is a Bizottságnak a vállalkozásoknak szóló közleményre vonatkozó érvelésére válaszolva a Francia Köztársaság nem bizonyította, hogy e közlemény nem csupán egy kötelező jelleget nélkülöző és jogilag nem kötelező igazgatási körlevél. A Bizottság felszólító levelére adott válaszában e tagállam ugyanis elismerte, hogy a 2001. évi rendelet teljes alkalmazása olyan miniszteri határozat kihirdetését teszi szükségessé, amely meghatározza valamennyi engedélyezett anyag jegyzékét, valamint azok alkalmazásának a feltételeit, és megállapította, hogy a 2001. évi rendelet csak akkor lép véglegesen az 1912. évi rendelet helyébe, miután egy ilyen határozatot kihirdetnek.
- 52 Másodszor a 2001. évi rendelet 2. és 7. cikkének világos és kifejezett szövegéből nem tűnik úgy, hogy bármi megerősítené a Francia Köztársaság által az említett közleménynek nyújtott hatásokat. Így e rendelet 2. cikkének megfelelően el kell fogadni egy, azon TS-ek jegyzékét meghatározó miniszteri határozatot, amelyeknek az alkalmazása engedélyezett. Az említett rendelet 7. cikkével kapcsolatban, ennek szövegéből az tűnik ki, hogy „[ez utóbbi] rendelkezései a fenti 2. cikkben előírt határozat kihirdetésének az időpontjától lépnek hatályba”. Következésképpen egy ilyen miniszteri határozat kihirdetése a 2001. évi rendelet hatályba lépése szükséges feltételének tűnik, amint az magában a vállalkozásoknak szóló közleményben is kifejezetten szerepel.
- 53 Harmadszor, ugyan az említett közlemény jelzi, hogy 2002. január 19-étől, vagyis a kihirdetésének az időpontjától kezdve nincs akadálya annak, hogy alkalmazzák a 2001. évi rendeletnek például az iratok gazdasági szereplők által e rendelet 3. cikke alapján történő benyújtására vonatkozó rendelkezéseit, nehéz megérteni, hogyan tudna az engedélyezett TS-ek miniszteri határozat által megállapított jegyzékének a módosítását kérelmező gazdasági szereplő dossziét benyújtani, ha ezt a jegyzéket a szóban forgó határozat elfogadásának hiányában még nem készítették el.

- 54 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy a vállalkozásoknak szóló közlemény nem orvosolhatja a 2001. évi rendelet 2. cikkében előírt miniszteri határozat elfogadásának a hiányát, és hogy az indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor az 1912. évi rendelet továbbra is joghatásokat váltott ki.
- 55 Az EK 226. cikk szerinti kötelezettségzegés megállapítása iránti kereset keretében a kötelezettségzegés megtörténtét az indokolással ellátott véleményben foglalt határidő végén észlelt helyzet alapján kell megítélni, és a későbbi változásokat a Bíróság nem veheti figyelembe (a C-214/96. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 1998. november 25-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-7661. o.] 25. pontja).
- 56 A jelen kereset keretében a Bizottság számos alkalommal előadta, hogy a 2001. évi rendelet a hatályba lépését egy miniszteri határozat kihirdetésétől teszi függővé, és hogy ilyen kihirdetés hiányában nem lép hatályba. Keresetlevelében például a Bizottság megállapította, hogy „Franciaországban a TS-ekre egymás után két rendszert alkalmaztak. E rendszerek közül az első a pert megelőző eljárás alatt hatályban maradt, és csak 2006. december 2-án ért véget. A [második] rendszert 2001. július 31-én fogadták el véglegesen, azonban annak hatályba lépését az első rendszer végéig halasztották.”
- 57 Az indokolással ellátott véleményben rögzített határidő 2006. szeptember 4-én járt le. A 2001. évi rendelet 2. cikkében előírt miniszteri határozatot 2006. október 19-én fogadták el, és 2006. december 2-án hirdették ki a *Francia Köztársaság Hivatalos Lapjában*.
- 58 Ebből következik, hogy a 2001. évi rendelet 2. cikkében előírt miniszteri határozat elfogadásának a hiányában a Bizottságnak az említett rendeletre vonatkozó keresetét a Bíróság csak az EK 28. cikk e rendelet által teremtett jogbizonytalanságból adódó akadályának a fennállására alapított panasszal kapcsolatban vizsgálhatja.

A közegészség védelmének célkitűzésére alapított igazolásnak a hiányára vonatkozó első panaszról

A felek érvei

- 59 A Bizottság azzal érvel, hogy a Francia Köztársaság kötelessége igazolni a TS-ek különböző kategóriáira vonatkozó előzetes engedélyezési rendszer fennállását. Egy elvileg ki nem zárható előzetes engedélyezési rendszer alkalmazásának célzottnak, és tudományos alapon pontosan igazoltnak kell lennie. A francia előzetes engedélyezési rendszer a kockázat általánosított vélelmén alapul, amelynek az elve nem egyeztethető össze az EK 28. cikkel.
- 60 Az általános előzetes engedélyezési rendszer, amelyet az 1912. évi rendelet előír, aránytalan azon esetleges kockázathoz képest, amelyet a TS-ek az emberi egészségre jelenthetnek. Valamely engedélyezett TS alkalmazása bizonyos feltételeinek vagy bizonyos tisztasági kritériumoknak a tiszteletben tartása nem igazolható a közegészséggel, amennyiben a végtermékek nem tartalmaznak TS-maradékanyagokat, vagy amennyiben a maradékanyagok nem jelentenek veszélyt az emberi egészségre, amikor azokat elfogyasztják.
- 61 A Bizottság szerint a kockázat vélelmét, amelyen a francia rendszer alapul, a 178/2002 rendeletre tekintettel még nehezebb igazolni. E rendeletnek megfelelően a többi tagállam általában elvégez egy, az élelmiszerek által jelentett kockázatra vonatkozó értékelést, és ellenőrzi az élelmiszerjoga tiszteletben tartását.
- 62 A Bizottság megállapítja, hogy a Francia Köztársaság azon ritka tagállamok egyikének tűnik, amely a TS alkalmazását előzetes engedélyezési eljárásnak veti alá. Bár ez a körülmény önmagában nem jár azzal, hogy a Francia Köztársaság által létrehozott előzetes engedélyezési rendszer összeegyeztethetetlen az EK 28. cikkel, azt bizonyítja, hogy az e tagállam által említett kockázat általánosan messze nem elfogadott, és hogy

egy olyan rendszer, amely minden TS-t szisztematikusan előzetes engedélyezés alá vet, meghaladja az e cikk által kitűzött jogszerű célt.

- 63 A Bizottság az 1912. évi rendelet alapján elfogadott egyes határozatokban foglalt kölcsönös elismerési záradékokkal kapcsolatban fenntartja, hogy azoknak nem lehet semmiféle gyakorlati hatékonysága, mivel Franciaország azon ritka tagállamok egyikének tűnik, amely a TS alkalmazására előzetes engedélyezési eljárást ír elő. Ilyen körülmények között a más tagállamokban elfogadott „legnagyobb maradékanyag-tartalom”-ra vonatkozó valamennyi utalásnak csak teoretikus haszna van. A francia szabályozás az, amelyet minden esetben alkalmaznak.
- 64 A Bizottság azzal érvel, hogy mivel a többi tagállamnak tiszteletben kell tartania különösen a 178/2002 rendeletnek a forgalomba hozott élelmiszerekre vonatkozó előírásokról szóló 14. cikkének követelményeit, és mivel a közösségi jog azok által történő megsértése nem vélelmezhető, egy kölcsönös elismerési záradéknak annak előírására kell korlátozódnia, hogy a vonatkozó nemzeti szabályozás rendelkezései ne képezzék akadályát azon élelmiszerek szabad mozgása elvének, amelyek elkészítéséhez olyan TS-eseket használtak fel, amelyek nem felelnek meg az említett szabályozásnak, azonban amelyek a Közösség más tagállamaiból származnak, ahol azokat jogszerűen állították elő és/vagy forgalmazták.
- 65 A Francia Köztársaság elismeri, hogy a TS-ek első látásra kevesebb egészségügyi kockázatot jelenthetnek, mint az élelmiszerhez adott olyan tápanyagok, mint a vitaminok és élelmiszer-adalékanyagok, amelyek mindaddig az élelmiszerben maradnak, míg a fogyasztó azt elfogyasztja. Azonban a TS-ek kockázatot jelenthetnek a közegészségre. A kockázat maguknak a TS-ek maradékanyagainak és/vagy az úgynevezett „újdonságszűző” termékeknek a jelenlétéből adódik. Ez utóbbi tekintetében a Francia Köztársaság elmagyarázza, hogy bizonyos átalakítási eljárások hatására a TS-ek kiválthatják az élelmiszert alkotó molekulák struktúrájának a megváltozását, és ezen új molekulák mérgező hatással lehetnek a fogyasztók egészségére.

66 A Francia Köztársaság az AFSSA-nak a Versenyügyi, Fogyasztóvédelmi és Csaláselleni Főigazgatóság főigazgatója részére címzett, 2008. augusztus 13-i feljegyzésére utal, amelyben az a TS-alkalmazásra vonatkozó engedélykérelmek értékelésének nyolcéves mérlegét foglalta össze. E levélben az AFSSA megállapította, hogy az esetek többségében a TS végtermékekben található maradékanyagainak a mértéke nem ismert, és hogy a fogyasztó TS-eknek való kitettsége azzal a kockázattal jár, hogy bizonyos esetekben meghaladják a toxicitási referenciaértéket, amennyiben azt megállapították. Az AFSSA még megemlítette a bizonyos TS-ek előállítási folyamatban való alkalmazásából adódó újdonságú termékek kialakulását is.

67 A Francia Köztársaság szerint annak megállapításához, hogy valamely termék nem tartalmaz-e TS-maradékanyagot, az kell, hogy ezt a TS-t ismerjék, és azt egy engedély vagy nyilatkozat rendelkező részében meghatározzák. Továbbá annak megállapításához, hogy a maradékanyagok nem jelentenek-e kockázatot az emberi egészségre, az kell, hogy a TS maga adjon helyt az élelmiszerekben jelenlévő maradékanyagok egészségügyi értékelésére, figyelembe véve ezen élelmiszer fogyasztásának rendes körülményeit. A TS-t tartalmazó élelmiszer által jelentett végső egészségügyi kockázat ilyen típusú értékelése csak akkor hatékony, ha vagy egy forgalombahozatali engedélyezési eljárás keretében, vagy a nemzetközi, közösségi vagy nemzeti szervek által végzett releváns tudományos értékelés keretében végzik. Figyelembe véve azon potenciális kockázatokat, amelyeket a TS-ek bizonyos kategóriái a közegészségre jelentenek, egy tagállam teljes mértékben jogosult azok forgalomba hozatalára vonatkozóan egy előzetes engedélyezési eljárást előírni e kategóriák közül azokra, amelyek nem képezik közösségi harmonizációs rendelkezések tárgyát. Továbbá azzal érvel, hogy az előállítási folyamatok állandó fejlődésére tekintettel nem lehet előre meghatározni a TS-ek azon kategóriáit, amelyek ártalmatlanok.

68 A Bizottság azon érvével kapcsolatban, miszerint a nemzeti hatóságoknak bizonyítaniuk kell minden egyes TS-kategória esetén a pontos kockázat fennállását, a Francia Köztársaság emlékeztet az elővigyázatosság elvének a közegészségügy területén történő alkalmazására. E tagállam szerint ezen elvnek megfelelően a tagállamoknak kell megállapítaniuk a TS-ek felhasználása által jelentett kockázatot, azonban nem kell az azok által jelentett kockázat fennállását pontosan és tudományosan meghatározniuk.

- 69 A TS-ek értékelési tervének a tagállamok nagy többségében fennálló hiánya miatt az a körülmény, hogy egy anyagot egy másik tagállamban forgalmaztak, nem mentesítheti azt az AFSSA és a francia közigazgatás általi vizsgálat alól. Az a tény, hogy valamely tagállam egy másik tagállamban alkalmazandó szabályoknál kevésbé szigorú szabályokat ír elő, önmagában nem jelenti azt, hogy ez utóbbiak aránytalanok lennének.
- 70 A kölcsönös elismerési záradékokkal kapcsolatban a Francia Köztársaság csupán azzal érvel, hogy pontosan a Bizottság azon kifogására adott válaszként fogadták el a 2001. évi rendeletet, miszerint az 1912. évi rendelet nem tartalmaz ilyen kölcsönös záradékokat.
- 71 A fogyasztók címkén keresztül történő tájékoztatásának és védelmének a lehetőségével kapcsolatban a Francia Köztársaság egyrészt azzal érvel, hogy a címkézés nem helyettesítheti a fogyasztók egészségére vonatkozó kockázatelemzést. Másrészt azzal, hogy mivel a 2000/13 irányelv mentesíti a TS-eket a címkézés kötelezettsége alól, ezen anyagok címkén való említésének az előírása ezen irányelv megsértéséhez vezetne.
- 72 Az AFSSA-nak az első alkalommal a viszonyválaszához csatolt, 2007. áprilisi tanulmányjelentésével kapcsolatban a Francia Köztársaság megjegyezte, hogy ugyan e jelentés bizonyos termékeket és bizonyos eljárásokat céloz, amint a Bizottság is megállapította, az ilyen célzottság logikus, figyelembe véve az újdonságzó termékek keletkezése által jelentett különös problémát. A TS-ek kimerítő vizsgálata a felhasználható TS-ek jelentős mennyisége miatt nem képzelhető el. Mindenesetre a Bizottság állításával ellentétben a francia szabályozást nem a TS-ek egészségre gyakorolt hatásának a mélyreható, átfogó előzetes tanulmányozása nélkül fogadták volna el, mivel 2001 és 2003 között elkezdtek egy ilyen tanulmányt, és ennek második fázisát a 2009 és 2011 közötti időszakra tervezték.

A Bíróság álláspontja

- 73 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az áruk tagállamok közötti szabad mozgása a Szerződés egyik alapelve, amelynek kifejeződése a tagállamok közötti behozatalt érintő mennyiségi korlátozásoknak és azokkal azonos hatású intézkedéseknek az EK 28. cikkben foglalt tilalma.
- 74 Az EK 28. cikkben megfogalmazott korlátozásokkal azonos hatású intézkedések tilalma a tagállamok minden olyan kereskedelmi szabályozására vonatkozik, amely alkalmas arra, hogy közvetlenül vagy közvetve, ténylegesen vagy potenciálisan megakadályozza a Közösségen belüli kereskedelmet (lásd különösen a 8/74. sz. Dassonville-ügyben 1974. július 11-én hozott ítélet [EBHT 1974., 837. o.] 5. pontját; a C-192/01. sz., Bizottság kontra Dánia ügyben 2003. szeptember 23-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-9693. o.] 39. pontját és a C-24/00. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-1277. o.] 22. pontját).
- 75 Nem vitatott, hogy az 1912. évi rendeletben előírt előzetes engedélyezési rendszer az EK 28. cikk értelmében vett mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedésnek minősül.
- 76 Az e rendeletben előírt előzetes engedélyezési rendszer ugyanis költségesebbé és bonyolulttá, sőt bizonyos eseteken lehetetlenné teszi a TS és azon élelmiszerek forgalmazását, amelyek elkészítéséhez a másik tagállamokban jogszerűen előállított és/vagy forgalmazott TS-eket használtak fel.
- 77 Először is e rendszer megakadályozza az élelmiszerek elkészítéséhez felhasznált, más tagállamból származó és ott jogszerűen előállított és/vagy forgalmazott TS-ek szabad mozgását annyiban, amennyiben azokat a francia szabályozásban megállapított tisztasági kritériumoknak vagy más olyan jellemzőknek vetik alá, mint az engedélyezett maximális maradékanyag-értékek.

- 78 Másodszor e rendszer megakadályozza a más tagállamokból származó azon végső élelmiszerek szabad mozgását, amelyekben megállapítható a Franciaországban nem engedélyezett TS-maradékanyagok – akár csekély – jelenléte vagy Franciaországban engedélyezett TS-maradékanyagok jelenléte, amennyiben azok a francia határoza-
tokban rögzített maximális maradékanyag-tartalmat meghaladják.
- 79 Harmadszor az említett előzetes engedélyezési rendszer megakadályozza a más tagállamokból származó azon végső élelmiszerek szabad mozgását, amelyek elké-
szítéséhez Franciaországban nem engedélyezett TS-t, vagy engedélyezett, azonban a francia szabályozásban megállapított tisztasági kritériumoknak vagy más jellem-
zőknek meg nem felelő TS-t használtak fel, vagy Franciaországban engedélyezett, azonban a francia szabályozásban engedélyezettől eltérő módon alkalmazott TS-t
használtak fel, még akkor is, ha a végső élelmiszerből hiányzik bármiféle maradékanyag,
vagy ha abban csak egy engedélyezett maradékanyag-tartalom található.
- 80 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint egy olyan nemzeti szabályozás, amely a más tagállamokban jogszerűen előállított és/vagy forgalmazott tápanyagok élelmiszerhez
való hozzáadását előzetes engedélyezésnek veti alá, főszabály szerint nem ellentétes a közösségi joggal, feltéve, hogy bizonyos feltételek teljesülnek (lásd ebben az értelemben a C-344/90. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 1992. július 16-án hozott ítélet [EBHT 1992., I-4719. o.] 8. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet 44. pontját).
- 81 Egyrészt egy ilyen szabályozáshoz olyan eljárásnak kell kapcsolódnia, amely lehetővé teszi a gazdasági szereplők számára, hogy elérjék e tápanyagnak az engedélyezett anyagok nemzeti jegyzékébe történő felvételét. Ezen eljárásnak könnyen igénybe vehetőnek kell lennie, ésszerű időn belül lefolytathatónak kell lennie, és ha az eljárás a felvétel megtagadásával végződik, a megtagadó határozatnak bíróság előtt megtámadhatóan kell lennie (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 1992. július 16-án hozott ítélet 9. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet 26. pontját).
- 82 Másrészt valamely tápanyagnak az engedélyezett anyagok nemzeti jegyzékébe történő felvételére irányuló kérelmet az illetékes nemzeti hatóságok csak akkor utasíthatnak el,

ha ez az anyag valós kockázatot jelent a közegészségre (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet 46. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet 27. pontját).

- 83 A jelen ügyben a Bizottság azzal érvel, hogy a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet és a Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet tárgyát képező adalékanyagoktól és tápanyagoktól – mint a vitaminoktól – eltérően a TS-ek nem az élelmiszerekhez adott anyagok, hanem csak valamely élelmiszer elkészítési vagy előállítási folyamatában felhasznált anyagok, amelyek nyomai bizonyos esetekben felfedezhetők. Az adalékanyagokkal és vitaminokkal ellentétben azok végső élelmiszerben való jelenléte ritka és nem szándékos. E különbségekre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy egy előzetes engedélyezési rendszer nem igazolt a TS-ek esetében, mivel ez utóbbiak nem jelentenek ugyanolyan potenciális veszélyt a közegészségre, mint az adalékanyagok vagy vitaminok.
- 84 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy ezek, az élelmiszerekhez önkéntesen és szándékosan adott tápanyagok és a TS-ek közötti különbségek nem zárhatják ki a tagállamok azon lehetőségét, hogy főszabály szerint az EK 30. cikkre és a közegészség védelmének a célkitűzésére támaszkodjanak a jelen ügyben szóban forgóhoz hasonló előzetes engedélyezési rendszer igazolása céljából. Bár ilyen különbségek fenn is állnak az előzetes engedélyezési rendszer tárgyát képező anyagok tekintetében, azok nem annak meghatározása szempontjából lehetnek relevánsak, hogy egy ilyen rendszer választása főszabály szerint ki van-e zárva a tagállamok számára, hanem az azokra alkalmazandó arányosság elve alkalmazásának a módjai vonatkozásában.
- 85 A közegészség védelmének célkitűzésére tekintettel harmonizáció híján, és amennyiben a tudományos kutatások jelenlegi állását illetően bizonytalanságok vannak, a tagállamok feladata meghatározni az emberi élet és egészség védelmének biztosítani kívánt szintjét, valamint azt, hogy megkövetelik az élelmiszerek forgalmazásának előzetes engedélyeztetését azzal, hogy az áruk Közösségen belüli szabad mozgásának követelményét szem előtt kell tartaniuk (lásd ebben az értelemben a 174/82. sz. Sandoz-ügyben 1983. július 14-én hozott ítélet [EBHT 1983., 2445. o.] 16. pontját; a C-42/90. sz. Bellon-ügyben 1990. december 13-án hozott ítélet [EBHT 1990., I-4863. o.] 11. pontját;

a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet 42. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet 49. pontját).

- 86 Az egészségvédelemre vonatkozó ezen mérlegelési jogkör kiemelten jelentős akkor, ha a tudományos kutatások aktuális állása szerint megállapítható, hogy bizonytalanság áll fenn egyes olyan anyagokat illetően, amelyeket élelmiszerek elkészítése során használnak fel (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet 43. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet 50. pontját).
- 87 Mivel az áruk Közösségen belüli szabad mozgásának elve alól az EK 30. cikk egy szigorúan értelmezendő kivételt fogalmaz meg, az arra hivatkozó nemzeti hatóságok feladata minden egyes ügyben – a nemzetközi tudományos kutatások eredményeire figyelemmel – bizonyítani, hogy szabályozásuk szükséges az említett rendelkezéssel érintett érdekek hatékony védelme érdekében, és különösen azt, hogy a szóban forgó termékek forgalmazása tényleges kockázatot jelent a közegészségre (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet 46. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet 53. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 88 A TS-ek vagy azon élelmiszerek forgalmazásának korlátozását, amelyekhez a más tagállamokban jogszerűen előállított és/vagy forgalmazott TS-t használtak fel, tehát szükségképpen az EK 30. cikkre hivatkozó tagállam által felhozott kockázatok alapos elemzésével kell alátámasztani (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet 47. pontját és a Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet 54. pontját, valamint a C-41/02. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2004. december 2-án hozott ítélet [EBHT 2004., I-11375. o.] 48. pontját).
- 89 Valamely, a forgalmazást tiltó határozat, amely egyébként a más tagállamokban jogszerűen előállított és forgalmazott termékek kereskedelmét leginkább korlátozó intézkedés, csak akkor fogadható el, ha a közegészség érdekében hivatkozott tényleges kockázat kellően megalapozottnak látszik a döntés meghozatalának időpontjában

rendelkezésre álló legújabb tudományos adatok alapján. Ebben az összefüggésben a tagállam által elvégzendő kockázatelemzés célja az, hogy felmérje a TS-ek élelmiszerek elkészítése során történő alkalmazása emberi egészségre gyakorolt káros hatásainak valószínűségi fokát és a lehetséges hatások súlyosságát (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet 48. pontját és a Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet 55. pontját, valamint a fent hivatkozott Bizottság kontra Hollandia ügyben hozott ítélet 49. pontját).

- 90 A tagállamok a közegészség védelmével kapcsolatos mérlegelési jogkörük gyakorlása során kötelesek tiszteletben tartani az arányosság elvét. Az általuk választott eszközöknek ezért arra kell korlátozódniuk, ami ténylegesen szükséges a közegészség védelmének biztosítása érdekében, és arányosnak kell lenniük a kitűzött céllal, amely nem lenne elérhető a Közösségen belüli kereskedelmet kevésbé korlátozó intézkedésekkel (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet 45. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet 52. pontját).
- 91 A tagállam által végzendő értékelés sok esetben kétségtelenül rámutathat arra, hogy ebben a vonatkozásban jelentős a tudományos és gyakorlati bizonytalanság. Ez a bizonytalanság, ami elválaszthatatlan az elővigyázatosság fogalmától, befolyásolja a tagállam mérlegelési jogkörének kiterjedését, és így érezteti hatását az arányosság elvének alkalmazási módjaiban is. Ilyen körülmények között elismerhető az, hogy egy tagállam az elővigyázatosság elvével összhangban védelmi intézkedéseket fogadjon el, anélkül hogy megvárná, hogy ezen kockázatok tényleges bekövetkezése és súlyossága teljesen kimutatható legyen (lásd ebben az értelemben a C-157/96. sz., National Farmers' Union és társai ügyben 1998. május 5-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-2211. o.) 63. pontját, valamint a fent hivatkozott Bizottság kontra Hollandia ügyben hozott ítélet 51. és 52. pontját). Ugyanakkor a kockázatelemzés nem alapulhat kizárólag hipotetikus feltevéseken (lásd ebben az értelemben a C-236/01. sz., Monsanto Agricoltura Italia és társai ügyben 2003. szeptember 9-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-8105. o.) 106. pontját; a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet 49. pontját, valamint a fent hivatkozott Bizottság kontra Hollandia ügyben hozott ítélet 52. pontját).
- 92 Az elővigyázatosság elvének helyes alkalmazása megköveteli egyfelől a TS-ek javasolt felhasználásának az egészségre gyakorolt lehetséges negatív hatásainak azonosítását, és másfelől egy átfogó kockázatelemzést, ami a rendelkezésre álló legmegbízhatóbb tudományos adatokon és a nemzetközi kutatások legújabb eredményein alapul (lásd a fent hivatkozott Monsanto Agricoltura Italia és társai ügyben hozott ítélet

113. pontját, a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet 51. pontját, valamint a fent hivatkozott Bizottság kontra Hollandia ügyben hozott ítélet 53. pontját).

- 93 Ha lehetetlennek bizonyul pontosan meghatározni az állítólagos kockázat meglétét vagy terjedelmét a lefolytatott tanulmányok elégtelen, nem meggyőző vagy pontatlan jellege miatt, de a közegészséget ténylegesen fenyegető károsodás valószínűsége fennáll abban az esetben, ha a kockázat bekövetkezik, akkor az elővigyázatosság elve igazolja a korlátozó intézkedések elfogadását, feltéve hogy azok nem vezetnek hátrányos megkülönböztetéshez, és objektívek (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet 52. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Hollandia ügyben hozott ítélet 54. pontját).
- 94 A jelen ügyben a Francia Köztársaság a TS-ek bizonyos kategóriáinak az egészségre jelentett potenciális kockázatára való utalással igazolja a szabályozásában előírt előzetes engedélyezési rendszert.
- 95 Ha azonban fennáll a TS-ek bizonyos kategóriáira vonatkozó kockázat, a nemzeti szabályozásnak az említett kategóriákra tekintettel célzottan és egyértelműen igazoltnak kell lennie, és nem szabad valamennyi TS-re vagy valamennyi azon élelmiszerre irányulnia, amelyek elkészítéséhez a veszélyes vagy gyanús kategóriába nem tartozó TS-eket használtak fel. Nem elegendő az engedélyezésnek alávett anyagok vagy termékek által jelentett potenciális kockázatra támaszkodni.
- 96 A tagállamok valóban támaszkodhatnak az elővigyázatosság elvére, amennyiben lehetetlennek tűnik bizonyossággal meghatározni az állítólagos kockázat fennállását vagy mértékét. Azonban az említett elv helyes alkalmazása feltételezi, hogy a tagállam bizonyítja a jelen ítélet 92. pontjában hivatkozott, ezen elv alkalmazásához megkövetelt feltételek fennállását.

- 97 Ami az 1912. évi rendeletben előírt előzetes engedélyezési rendszert illeti, e feltételek fennállásának a bizonyítása hiányzik. Ugyanis, még ha feltételezzük is, hogy az elővigyázatosság elvének megfelelően csak a TS felhasználása által esetleg jelentett kockázat megállapítása valamely tagállam feladata, amint a Francia Köztársaság állítja, az egészségre jelentett valamely kockázat e tagállam általi általánosított vélemét nem támasztják alá azt igazoló bizonyítékok, hogy miért kell valamennyi olyan élelmiszer forgalmazását, amely elkészítéséhez másik tagállamban jogszerűen gyártott és/vagy forgalmazott TS-t használtak fel, a szóban forgó TS-nek a francia szabályozás által megállapított pozitív jegyzékre történő felvételétől függővé tenni, amely felvétel viszont a szóban forgó élelmiszer tisztasági kritériumoknak való megfelelésétől, az engedélyezett maximális maradékanyag-tartalomtól vagy a TS-ek alkalmazásának e szabályozásban megállapított feltételeitől függ.
- 98 Ezenkívül, ami a Francia Köztársaság által annak bizonyítására előadott elemeket illeti, hogy a szóban forgó rendszerek választása az EK 28. cikknek és EK 30. cikknek megfelelő átfogó kockázatelemzésen alapul, meg kell állapítani, hogy az AFSSA 2008. augusztus 13-i feljegyzése és 2007. áprilisi tanulmányjelentése, amelyek bizonyítják, hogy a szóban forgó szabályozás összeegyeztethető az EK 28. és EK 30. cikkel, bőven az 1912. évi rendelet után születtek. A 2001. évi rendelet 2. cikkében előírt miniszteri határozat 2006. december 2-i kihirdetését követően ráadásul az 1912. évi rendelet e dokumentumok elkészítése során már nem volt hatályban.
- 99 Amint a jelen ítélet 90. pontjából kiderül, az arányosság elvének a tiszteletben tartása céljából azoknak az eszközöknek, amelyeket a tagállamok választanak, arra kell korlátozódniuk, ami ténylegesen szükséges az egészség megőrzésének a biztosítása érdekében.
- 100 Az iratoknak az 1912. évi rendeletben előírt előzetes engedélyezési rendszerre tekintettel történő vizsgálata feltárja, hogy ez a rendszer aránytalan, mivel előzetes engedélyezés nélkül szisztematikusan megtiltja valamennyi TS és valamennyi olyan élelmiszer forgalmazását, amely elkészítéséhez a másik tagállamban jogszerűen gyártott és/vagy forgalmazott TS-t használtak fel, a különböző TS-ek szerinti, vagy azon kockázat szintje szerinti különbségtétel nélkül, amelyet a TS-ek felhasználása az egészségre jelenthet.

- 101 Az 1912. évi rendelet a szisztematikus jellege miatt nem teszi lehetővé a közösségi jog tiszteletben tartását a TS-ek káros hatásainak az előzetes meghatározását és az általuk az egészségre jelentett valós kockázat értékelését illetően, amelyek azon hatások eseti jellegű részletes értékelését követelik meg, amelyeket a szóban forgó TS-ek felhasználása kiválthat.
- 102 Ezenkívül az említett rendszer szisztematikus jelleggel megakadályozza azon élelmiszerek forgalmazását, amelyek elkészítéséhez TS-t használtak fel, ha ez utóbbiak alkalmazási módja nem felel meg a francia szabályozásban előírt alkalmazási módnak, még akkor is, ha nincs az említett TS-nek a végső élelmiszerben kimutatható maradékanyaga.
- 103 Valamely tagállam nem igazolhat egy szisztematikus és nem célzott, az 1912. évi rendeletben előírthoz hasonló előzetes engedélyezési rendszert azt hangsúlyozva, hogy lehetetlenség kimerítőbb előzetes vizsgálatokat végezni a felhasználható TS-ek jelentős mennyisége vagy a gyártási folyamatok állandó fejlődése miatt. Amint a 178/2002 rendeletnek a kockázatelemzésre és az elővigyázatosság elvének az alkalmazására vonatkozó 6. és 7. cikkéből kitűnik, ilyen megközelítés nem felel meg a közösségi jogalkotó által megállapított követelményeknek sem a nemzeti, sem a közösségi élelmiszerszabályozást illetően, amelynek célja az egészségvédelem magasabb szintje általános célkitűzésének az elérése.
- 104 Amint a Francia Köztársaság érvel, a szabad mozgást kevésbé korlátozó alternatív módok közül a Bizottság által javasolt egyik, vagyis az élelmiszerek előállítási folyamatában felhasznált TS-ek említése, valóban nem alkalmas francia szabályozásban azon TS-ekkel kapcsolatban elérni kívánt védelmi célkitűzés megvalósítására, amelyekre tekintettel megállapították az egészségre jelentett valós veszélyt. Azonban el kell utasítani e tagállam azon érvét, miszerint ilyen említés mindenesetre a 2000/13 irányelv megsértésének minősülne. Ugyanis ezen irányelv 6. cikke (4) bekezdése c) pontjának ii. alpontjából bár kiderül, hogy a TS-ek nem minősülnek olyan összetevőknek, amelyeket a címkén kötelezően fel kell tüntetni, annak 3. cikke

(1) bekezdésének megfelelően a tagállamok az említett irányelv 18. cikke (1) bekezdése alapján előírhatnak a címkézésre vonatkozó, közegészség védelmével igazolt intézkedéseket.

105 Emlékeztetni kell arra is, amint a Francia Köztársaság megállapítja, hogy az a pusztán tény, hogy az egyik tagállam enyhébb szabályokat alkalmaz a másik tagállamban hatályban lévő szabályoknál, még nem jelenti azt, hogy ez utóbbiak összeegyeztethetetlenek lennének az EK 28. és EK 30. cikkel (lásd ebben az értelemben a C-514/03. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2006. január 26-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-963. o.] 49. pontját). Azonban a TS-ek élelmiszerek elkészítése során történő felhasználására vonatkozó előzetes engedélyezési rendszer valamennyi vagy majdnem valamennyi tagállamban fennálló hiánya releváns lehet a francia szabályozásra, és különösen annak az arányosságára tekintettel előadott objektív igazolásának az értékelése során.

106 A Bizottságnak a tagállamok által a nemzeti szabályozásukba átültetendő, a jelen ügyben szóban forgóhoz hasonló előzetes engedélyezési rendszerre vonatkozó kölcsönös elismerési záradék jellegére vonatkozó érvelésével kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy amint a jelen ítélet 80. pontjából kitűnik, olyan nemzeti szabályozás, amely előzetes engedélyezésnek veti alá azon élelmiszereket, amelyek elkészítéséhez a más tagállamokban jogszerűen előállított és/vagy forgalmazott TS-eket használták fel, főszabály szerint nem ellentétes a közösségi joggal, feltéve, hogy a jelen ítélet 81. és 82. pontjában felsorolt feltételek teljesülnek.

107 Nem adható hely a Bizottság jelen ítélet 64. pontjában szereplő, a közösségi joggal való összeegyeztethetőséghez szükséges kölcsönös elismerési záradék jellegére vonatkozó érvének.

108 Valóban az előzetes engedélyezési rendszert alkalmazó tagállam feladata a felvétel egyszerűsített eljárásának az előírása, és a rendszer annak bizonyításán keresztül történő igazolása, hogy az egészségre nézve valós kockázat áll fen. E tagállamnak bizonyítania kell, hogy az egészségvédelem jogszerű célkitűzésének az elérése céljából általa választott rendszer nem haladja meg az e célkitűzés eléréséhez szükséges

mértéket, amit a jelen ügyben a Francia Köztársaságnak az 1912. évi rendeletben előírt rendszerrel kapcsolatban nem sikerült bizonyítania.

- 109 Azonban egy előzetes engedélyezési rendszert előíró nemzeti szabályozásban megkövetelni egy olyan kölcsönös elismerési záradék felvételét, mint amelyet a Bizottság a jelen ítélet 64. pontjában előír, ellentétes lenne egy ilyen rendszernek magával a logikájával, mivel az érintett tagállam köteles lenne a területén az olyan TS-ek és élelmiszerek forgalmazását elismerni, amelyek ilyen záradék alá tartoznak, anélkül, hogy megvizsgálhatná a közegészségre gyakorolt valós kockázatoknak a hiányát.
- 110 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a Bizottság első panaszát az 1912. évi rendelettel kapcsolatban megalapozottnak kell tekinteni.

Az EK 28. cikk 2001. évi rendelet által teremtett jogbizonytalanságból adódó akadályának a fennállására alapított második kifogásról

- 111 A pert megelőző eljárás során és a Bíróság előtt a Bizottság azzal érvel, hogy a 2001. évi rendelet elfogadása – amely rendelet csak 2006. december 2-án, a 2. cikkében előírt miniszteri rendelet kihirdetését, a vállalkozásoknak szóló közlemény 2002-i kihirdetését és a TS felhasználására vonatkozó dosszié elkészítéséről szóló, a 2001. évi rendelet mellékletében felsorolt TS-kategóriákra alkalmazandó iránymutatások (a továbbiakban: iránymutatások) 2003. évi kihirdetését követően lépett hatályba – jogbizonytalanságot teremtett, amely maga az EK 28. cikk nem igazolt akadályának minősül.
- 112 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a 2001.évi rendelet elfogadása és a miniszteri határozatnak az e rendelet hatályba lépését lehetővé tevő 2006. december 2-i kihirdetése közötti időszak, valamint az említett rendelet és az 1912. évi rendelet ez időszak alatti párhuzamos fennállása kétértelmű helyzetet teremtett azáltal, hogy a gazdasági szereplők számára egy bizonytalan állapotot tartott fenn a TS-ek vagy azon

élelmiszerek franciaországi forgalmazásával kapcsolatban, amelyek elkészítéséhez a más tagállamokban jogszerűen előállított és/vagy forgalmazott TS-eket használtak fel.

- 113 E jobbizonytalanságot erősítette egyrészt a vállalkozásoknak szóló közlemény, amely a gazdasági szereplők számára jelezte, hogy e közlemény közzétételétől kezdve nincs akadálya a 2001. évi rendelet bizonyos rendelkezései alkalmazásának, és másrészt az AFSSA által 2003. július 2-án kihirdetett iránymutatások, amelyek saját megfogalmazásuk szerint a 2001. évi rendelet mellékletében felsorolt TS-kategóriákra alkalmazandók.
- 114 Még ha feltételezzük is, hogy az említett iránymutatások megfelelnek a Bíróságnak a felvétel egyszerűsített eljárásának fennállására vonatkozó ítélkezési gyakorlatából adódó követelményeknek, egy gazdasági szereplő nem tudott volna összeállítani a TS alkalmazására vonatkozó és annak egy a 2001. évi rendelet 2. cikkében előírt pozitív jegyzékre történő felvételére irányuló dossziét, amikor e jegyzéket még nem állapították meg, mivel az e jegyzék előírására szánt miniszteri határozatot még nem fogadták el, és nem hirdették ki.
- 115 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy a Bizottságnak a 2001. évi rendelethez vonatkozó második kifogását megalapozottnak kell tekinteni.

A TS felvétele egyszerűsített eljárásának a hiányára alapított harmadik kifogásról

- 116 A Bizottság úgy véli, hogy az 1912. évi rendeletben előírt felvételi eljárás nem tartja tiszteletben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából adódó és a jelen ítélet 81. pontjában említett követelményeket. Az 1912. évi rendelet nem tartalmaz sem az eljárás

időtartamára, sem a gazdasági szereplőknek az eljárás elindítására vonatkozó jogára vagy elutasítás esetén a keresetindítási lehetőségeire való utalást. Az említett gazdasági szereplők semmiféle információt nem kapnak azon szervvel kapcsolatban, amelyhez kérelmeiket vagy a dossziékhoz csatolandó dokumentumokat címezni kell.

- 117 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy – amint az a jelen ítélet 81. pontjából kitűnik – egy olyan nemzeti szabályozáshoz, amely a TS-hez hasonló anyag élelmiszerhez való hozzáadását előzetes engedélyezésnek veti alá, olyan eljárásnak kell kapcsolódnia, amely lehetővé teszi a gazdasági szereplők számára, hogy elérjék ezen anyagnak az engedélyezett anyagok nemzeti jegyzékébe történő felvételét. Ezen eljárásnak könnyen igénybe vehetőnek kell lennie, ésszerű időn belül lefolytathatónak kell lennie, és ha az eljárás a felvétel megtagadásával végződik, a megtagadó határozatnak bíróság előtt megtámadhatónak kell lennie (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 1992. július 16-án hozott ítélet 9. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet 26. pontját).
- 118 A fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-n hozott ítélet 40. pontjában a Bíróság már megjegyezte, hogy figyelembe véve a Bizottság által az 1912. évi rendelettel előírt felvételi eljárással kapcsolatban hozzá benyújtott példányokat, a gazdasági szereplők által benyújtott felvételi kérelmeket vagy engedélykérelmeket sem ésszerű határidőn belül, sem – az engedély megtagadása esetén nyitva álló bírósági jogorvoslati lehetőségeket illetően – megfelelően átlátható eljárásban nem bíralták el.
- 119 A jelen ügyben az iratokból kitűnik, hogy az olyan tápanyagokra alkalmazandó felvételi eljárás, mint a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítéletben szóban forgó vitaminok, hasonló, sőt azonos az 1912. évi rendeletben a valamely TS-nek a Franciaországban engedélyezett anyagok jegyzékébe történő felvételére előírt eljárással. A Francia Köztársaság nem nyújtott be arra vonatkozó bizonyítékot, hogy nem ez a helyzet.

- 120 Ilyen körülmények között a Bíróság által a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. február 5-én hozott ítéletben az 1912. évi rendeletben előírt felvételi eljárásra vonatkozóan megállapított következtetések átültethetők az ugyanezen rendelet alapján a TS-ekre alkalmazandó felvételi eljárásra.
- 121 Meg kell állapítani, hogy ami az 1912. évi rendeletet illeti, a Bizottságnak a felvétel egyszerűsített eljárásának a hiányára alapított harmadik kifogását megalapozottnak kell tekinteni.
- 122 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a Francia Köztársaság – mivel a más tagállamokból származó, az utóbbiakban jogszerűen előállított és/vagy forgalmazott TS-ek és azon élelmiszerek esetében, amelyek előállításához e TS-eket felhasználták, olyan előzetes engedélyeztetési rendszert írt elő, amely nem tartja tiszteletben az arányosság elvét – nem teljesítette az EK 28. cikkéből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

- 123 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Francia Köztársaságot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Francia Köztársaság – mivel a technológiai segédanyagok és azon élelmiszerek esetében, amelyeknek az előállításához más tagállamokból származó, ott jogszerűen előállított és/vagy forgalmazott technológiai segédanyagokat használtak fel, olyan előzetes engedélyeztetési rendszert írt elő, amely nem tartja tiszteletben az arányosság elvét – nem teljesítette az EK 28. cikkből eredő kötelezettségeit.**

- 2) **A Bíróság a Francia Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások